22/05/2020

25 χρόνια ζωής για την Ορθόδοξη ενορία της Bruges

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Για τα 25 χρόνια ζωής της ενορίας των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, που βρίσκεται στην οδό Ezelstraat 85 στη Μπρυζ, μίλησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Βελγίου, Έξαρχος Κάτω Χωρών και Λουξεμβούργου, κ. Αθηναγόρας.

Ο σκοπός της ίδρυσης της ενορίας ήταν η μέριμνα για την ένταξη των ορθόδοξων πιστών της περιοχής σε μια τοπική λειτουργική ζωή, ακολουθώντας την παράδοση της Αγίας Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας υπενθυμίζουν συνεχώς ότι πρέπει, αν θέλουμε να σώσουμε τις ψυχές μας, να ζήσουμε μια μυστηριακή ζωή στην αγκαλιά της Εκκλησίας.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία θεωρεί όλη τη δραστηριότητα ως προέκταση της

Ευχαριστίας, την «κοινωνία» κατ’ εξοχήν, με την πιο αληθινή έννοια της λέξης. Εξ ου και η σημασία και ο λόγος για την ίδρυση αυτής της ενορίας. Γεννήθηκε εκεί μια πλήρης λειτουργική ζωή: Εσπερινοί το Σάββατο το απόγευμα, Θεία Λειτουργία την Κυριακή και τις γιορτές. Ορθόδοξοι από όλα τα έθνη εκκλησιάζονται στην ενορία της Bruges: Βέλγοι, Έλληνες, Ρώσοι, Σέρβοι, Ρουμάνοι, Βούλγαροι, Γεωργιανοί, Πολωνοί. Μια κοσμοπολίτικη ενορία που καλωσορίζει με ανοιχτές αγκάλες όλους τους ορθόδοξους πιστούς των περιοχών της Μπρυζ, Οστάνδης, Blankenberge, Knokke, Torhout, ακόμη και μέρους της ολλανδικής επαρχίας Zeeland. Μεταξύ των πιστών, μετρά επίσης περίπου 20 ορθόδοξους φοιτητές από το Κολλέγιο της Ευρώπης.

-Πότε ξεκίνησε τη λειτουργεία της η Ορθόδοξη Ενορία των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην Bruges; Ποιος πήρε την πρωτοβουλία για την ίδρυσή της;

-Μετά την ενθρόνιση του Μητροπολίτη Παντελεήμονα τον Ιανουάριο του 1983 είχε γίνει μία προσπάθεια να ιδρυθεί μία ενορία στην Bruges από τον μακαρίτη τον πατέρα μου πάτερ Ιγνάτιο, ο οποίος είχε λειτουργήσει μαζί με τον Μητροπολίτη Παντελεήμονα δύο φορές σε ένα παρεκκλήσι στην όμορφη πόλη της Bruges. Δώδεκα χρόνια μετά πήρα την πρωτοβουλία να δημιουργήσουμε μία ορθόδοξη ενορία στην πόλη. Τότε ήμουν αρχιδιάκονος της Μητροπόλεως και πήρα την άδεια από τον προκάτοχό μου, Μητροπολίτη Βελγίου Παντελεήμονα. Τότε δεν υπήρχε

ακόμα ορθόδοξη ενορία σε εκείνη την περιοχή. Η έναρξη της λειτουργίας της ενορίας έγινε στην πανήγυρη των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης τον Μάϊο του 1995, πριν ακριβώς από 25 χρόνια.

-Πότε εμφανίστηκαν οι πρώτοι ορθόδοξοι χριστιανοί στην περιοχή;

-Τότε ο προκάτοχός μου μου έλεγε: “πως θα κάνουμε ενορία στην Bruges από τη στιγνή που δεν υπάρχουν ορθόδοξοι στην περιοχή;” Και του απάντησα: “Γέροντα, έχω κάνει έναν κατάλογο με όλους τους ορθοδόξους της περιοχής”. Στην περιοχή υπήρχαν Έλληνες που είχαν εστιατόρια στις Μπρυζ, Οστάνδη, Blankenberge, Knokke, Torhout, ακόμη και προς το μέρος της ολλανδικής επαρχίας Zeeland. Επιπλέον προκειμένου να εντοπίσω περισσότερους Έλληνες πήρα τότε τον τηλεφωνικό κατάλογο και κοιτούσα τα ονόματα που έμοιαζαν ορθόδοξα. Έπειτα άρχισα να τους στέλνω προσκλήσεις και έτσι σιγά σιγά ο κόσμος ερχότανε στις λειτουργίες που τελούσαμε τότε δύο φορές το μήνα.

-Η ενορία πέραν των καθιερωμένων λειτουργιών έχει και μία έντονη παιδαγωγική και πολιτιστική δράση. Πείτε μας δύο λόγια.

-Ο πρώτος σκοπός της ενορίας ήταν και είναι η ένταξη των ορθοδόξων μέσα σε μία καθαρά θρησκευτική ζωή, δηλαδή σε μία λειτουργική ζωή. Πρέπει να σας πω ότι είχα συναντήσει Έλληνες, αλλά και άλλους ορθοδόξους που για χρόνια είχανε χάσει τη συνήθεια να έρχονται στην εκκλησία, διότι δεν υπήρχε ενορία. Για αυτούς τους ανθρώπους ήτανε δύσκολο. Πολλές φορές τα παιδιά τους δεν ξέρανε τίποτα από την ορθόδοξη θρησκεία και ήτανε και για μένα ως ποιμένας της ενορίας δύσκολο να οδηγήσω αυτόν τον κόσμο στο να ενταχθεί στην θρησκευτική ζωή. Στην αρχή είχαμε ξεκινήσει κάποιες δράσεις όπως ποιμαντική των ορθοδόξων στο ευρωπαϊκό κολλέγιο της Bruges. Κάναμε διάφορες εκδηλώσεις, τους καλούσαμε σε εσπερινούς, κάναμε τραπέζια, προσπαθούσαμε να αισθάνονται ότι στην Bruges έχει οίκημα για τους ορθοδόξους όπου θα μπορούσαν πάντοτε να έρχονται. Στην

Bruges είχαμε πάντα από τις πιο όμορφες Μεγάλες Εβδομάδες και Πάσχα, είχαμε έντονη πολιτιστική ζωή. Υπήρχε η δυνατότητα να οργανώσουμε διάφορες ελληνικές βραδιές με δύο σκοπούς, να γνωρίσουμε τον κόσμο και το ελληνικό στοιχείο και να συλλέξουμε και κάποια χρήματα για να οργανώσουμε την ενορία μας. Μαζί με κάποιους φίλους επίσης ορθοδόξους κάναμε και έρανο για να αποκτήσουμε λειτουργικά αντικείμενα.

-Σε ποια γλώσσα πραγματοποιούνται οι λειτουργίες;

-Πήραμε τότε ως παράδειγμα την ενορία της Γάνδης η οποία δημιουργήθηκε από τον πατέρα μου. Εκεί λειτουργούμε στα φλαμανδικά, έτσι κάνουμε και στην Bruges. Επιλέξαμε την φλαμανδική διότι στην περιοχή ήταν ελάχιστοι οι Έλληνες και πολλοί από αυτούς δεν μπορούσαν να έρθουν στις λειτουργίες γιατί εργάζονταν σε εστιατόρια και είχαν δύσκολα ωράρια. Όπως είπαμε κατά βάση η λειτουργία γίνεται στα φλαμανδικά αλλά κατά καιρούς χρησιμοποιούμε και άλλες γλώσσες όπως τα ελληνικά, τα σλαβικά, τα ρουμάνικα, τα γεωργιανά.

-Η ενορία της Bruges είναι κοντά στους νέους, ποιες είναι οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται έτσι ώστε η νέα γενιά να έρθει πιο κοντά με την εκκλησία και κατ’ επέκταση με το Θεό;

-Θέλαμε πάντα οι νέοι να είναι ενεργά μέλη. Στις διάφορες λειτουργίες μας ψέλνουμε όλοι μαζί με τους νέους για να νιώθουν ότι συμμετέχουν ενεργά στο μυστήριο. Ψέλνουμε επίσης σε διάφορες γλώσσες βυζαντινούς ύμνους και με τη

συμμετοχή χορωδιών ώστε να είναι κατανοητοί από όλους και έτσι γινόμαστε ένα. Επιπλέον έχουμε και πολλά παπαδάκια, όπου με τις όμορφες στολές τους, άλλοτε πράσινες και άλλοτε κίτρινες, συμμετέχουν και αυτά στη λειτουργία. Επιπλέον υπάρχουν και προγράμματα κατήχησης όπου πραγματοποιούνται από καθηγητές της περιοχής. Πραγματοποιούνται τέσσερις ώρες κατήχησης τουλάχιστόν μία φορά το μήνα από τις δύο το μεσημέρι ως τις έξι όπου ξεκινάει ο εσπερινός. Είναι μία ευκαιρία έτσι ώστε να μάθουν περισσότερα πράγματα για τη θρησκεία και τις παραδόσεις και αυτό είναι πολύ σημαντικό για να έχουμε μία πιο έντονη ταυτότητα ορθοδοξίας. Ζούμε σε ένα μη ορθόδοξο περιβάλλον και είναι πολύ εύκολο να ξεφύγουμε από τον δρόμο που πρέπει να ακολουθεί ένας ορθόδοξος.

-Θυμάστε περιπτώσεις Βέλγων που επέλεξαν να βαπτιστούν χριστιανοί ορθόδοξοι;

-Βεβαίως, αυτή είναι και άλλωστε η αποστολή της ορθοδόξου εκκλησίας, να μεταδώσουμε το μήνυμα του Χριστού σε όλον τον κόσμο έως τα πέρατα της οικουμένης, όπως λέει και στο τέλος το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο. Είναι μία αποστολή και έχουμε μία ευθύνη, την ευθύνη του να συμμερίσουμε αυτόν τον πλούτο που είναι ο Χριστιανισμός. Να τον κάνουμε γνωστό σε αυτόν τον κόσμο στον οποίο ζούμε. Το μήνυμα του Χριστιανισμού πρέπει να μεταδίδεται σε μία γλώσσα σύγχρονη και κατανοητή, επομένως οι ενορίες αγκαλιάζουν όλους τους ορθοδόξους ανεξαρτήτως εθνικότητας και προσπαθούν να τους κάνουν ένα σώμα.

Μου είπε κάποτε ένας πάστορας της προτεσταντικής εκκλησίας που επισκέφτηκε την Ενορία της Bruges “αύριο εμείς γιορτάζουμε την Πεντηκοστή, αλλά εσείς εδώ την γιορτάζετε συνέχεια σε αυτή την ενορία”. Για αυτό είναι μία διαχρονική πεντηκοστή. Υπάρχει μεγάλη δίψα σε αυτή την κοινωνία την οποία ζούμε. Το Βέλγιο ήταν μία έντονα καθολική χώρα, αλλά σήμερα υπάρχει μεγάλη αδιαφορία ως προς το θρησκευτικό στοιχείο, διότι και ο κόσμος δεν ενδιαφέρεται για το πνευματικό στοιχείο πλέον. Για αυτό άλλωστε και το Βέλγιο έχει αυτό το τεράστιο πρόβλημα με τα υψηλότερα ποσοστά αυτοκτονιών στην Ευρώπη. Οπότε πρέπει να δώσουμε νόημα στη ζωή μας, είναι η αποστολή μας. Πιστεύω πως όλες οι ενορίες θα πρέπει να στρέψουν το ενδιαφέρον τους κυρίως προς το κομμάτι αυτό. Οι ενορίες δεν πρέπει να μείνουν κλειστές ενορίες όπου δεν χωράει κάποιος που δεν ανήκει σ’ αυτήν. Πρέπει να κάνουμε αυτό το άνοιγμα και να αγκαλιάσουμε όλον τον κόσμο. Δυστυχώς η ορθοδοξία πάσχει από τον εθνοφυλετισμό. Κάποτε διάβαζα ένα πολύ ωραίο βιβλίο από τον Μακαριστό Μητροπολίτη Σηλυβρίας Αιμιλιανό Τιμιάδη, ο οποίος έτυχε να είναι ιερέας στην Αμβέρσα και στις Βρυξέλλες από το 1952 έως το 1959. Το βιβλίο έχει ως τίτλο “Προβληματισμοί της ορθοδόξου Διασποράς” και εκεί αναφέρει έναν όρο πολύ σημαντικό που είναι η λέξη “γκέτο”. Αυτό σημαίνει κλειστή κοινωνία που δεν δέχεται και δεν αλληλεπιδρά με άλλα κοινωνικά και πολιστιστικά στοιχεία. Το γκέτο λοιπόν είναι μία κοινωνία που έχει κλειστεί στον εαυτό της και δεν έχει μέλλον. Πως δηλαδή μπορείς να μένεις κάπου χωρίς να έχεις επαφή με την πραγματικότητα στην οποία ζεις; Αυτό το έχω δανειστεί από τον εν λόγω βιβλίο και τον Μητροπολίτη Αιμιλιανό Τιμιάδη ο οποίος ήταν ένας άνθρωπος με εξαιρετικά μεγάλη πείρα διότι ήταν Πρωτοσύγκελλος στο Λονδίνο στο πλευρό του Μητροπολίτη Θυατείρων Γερμανού Στρινόπουλου, ο οποίος ήταν ο πρώτος αρχιερέας του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Δυτική Ευρώπη, και ήτανε άνθρωποι με οράματα. Χρειάζονται αυτά τα οράματα ώστε και εμείς να πετύχουμε στην αποστολή μας και να περάσουμε το μήνυμα που δεν είναι άλλο από το να μάθουμε το βίωμα της ορθοδόξου εκκλησίας.

-Φέτος είναι μία ιδιαίτερη χρονιά. Η πανδημία στέρησε σε όλους τους ορθόδοξους τον εκκλησιασμό και τη συμμετοχή σε κάθε είδους εκδηλώσεις. Πως θα εορτασθούν φέτος τα 25 χρόνια από την ίδρυση της ενορίας της Bruges;

Αυτό που συνέβη φέτος με πονά ιδιαιτέρως. Δεν αφορά μόνο το γεγονός ότι δεν μπορούμε να γιορτάσουμε στο άμεσο μέλλον τα 25 χρόνια της ενορίας της Bruges, αλλά διότι οι χριστιανοί στερηθήκαμε την Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα, την μεγάλη εορτή της Αναστάσης αλλά και την πασχαλινή περίοδο. Είναι κάτι πρωτόγνωρο για όλους μας. Είναι πολύ δύσκολο, διότι καταλαβαίνουμε την αξία της φυσικής αυτής δυνατότητας να ζούμε και να είμαστε ενεργοί και μετά από όλο αυτό θα πάμε εντελώς διαφορετικοί στην εκκλησία. Έχοντας βιώσει τη στέρηση της, τώρα θα καταλάβουμε την πραγματική αξία της λειτουργικής ζωής. Ο κόσμος νιώθει την ανάγκη να κοινωνήσει. Βιώνουμε πολύ δύσκολες εποχές, υπάρχει μεγάλη μερίδα του κόσμού που αρρωσταίνει και πεθαίνει. Είχαμε και δύο περιπτώσεις ιερέων της Μητρόπολής μας όπου νόσησαν αλλά ευτυχώς τώρα είναι καλά. Για τα 25 χρόνια από την ίδρυση της ενορίας της Bruges δεν θα γίνει κάποιος εορτασμός λόγω της πανδημίας, αλλά σίγουρα θα το γιορτάσουμε μετά το πέρας αυτής.

-Για ποιο λόγο επιλέξατε να αφιερώσετε την ενορία της Bruges στους Αγίους Κωνσταντίνο και Ελένη;

Από μικρός είχα πάντα έναν πνευματικό δεσμό με το Φανάρι και την

Κωνσταντινούπολη και τον Οικουμενικό Πατριάρχη. Ήταν μεγάλος πόθος του πατέρα μου να συναντηθεί με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηναγόρα και μας άφησε μεγάλες εντυπώσεις αυτή η συνάντηση. Τότε δεν ήταν εύκολο για μία οικογένεια να ταξιδέψει οδικώς από το Βέλγιο ως την Κωνσταντινούπολη. Η Κωνσταντινούπολη ήταν τότε μαγική, με χαρακτηριστικά Ανατολής σε αντίθεση με σήμερα που είναι μία ευρωπαϊκή πόλη. Έτσι λοιπόν λόγω αυτής της ιδιαίτερης σχέσης που είχε η οικογένειά μου με την Πόλη αποφασίσε ο πατέρας μου να αφιερώσει την ενορία της Γάνδης στον Άγιο Ανδέα τον Πρωτόκλητο και ιδρυτή της Εκκλησίας του Βυζαντίου. Ήθελα λοιπόν και εγώ η ενορία της Bruges να έχει μία αναφορά στην Κωνσταντινούπολη. Έπειτα προσπάθησα να βρω Αγίους που να εορτάζονται την άνοιξη διότι οι περισσότεροι ναοί μας είχαν αφιερωθεί σε Αγίους που τους εορτάζαμε από τα τέλη Οκτωβρίου ως τα Χριστούγεννα. Έτσι επέλεξα τους Αγίους Κωνσταντίνο και Ελένη που εορτάζουν στις 21 Μαΐου για να γιορτάζουμε και να βιώνουμε μαζί τη χαρά της άνοιξης.

-Μιλήστε μας για τον διάδοχό σας στην ενορία της Bruges και αδερφό σας πατέρα Bernard.

-Στην αρχή ακόμα ήμουν αρχιδιάκονος και τους πρώτους εννιά μήνες ερχόταν κάθε Σάββατο και λειτουργούσε ο μακαρίτης ο πατέρας μου, ο πάτερ Ιγνάτιος, και εγώ τον βοηθούσα ως διάκονος. Αφού χειροτονήθηκα πρεσβύτερος ανέλαβα την ενορία. Τα πρώτα δύο χρόνια λειτουργούσαμε δύο Κυριακές το μήνα, αλλά και σε όλες τις γιορτές. Τις υπόλοιπες Κυριακές λειτουργούσα στο Λιμβούργο. Το 2003

εξελέγην επίσκοπος Σινώπης, βοηθός του προκατόχου μου, και έπρεπε να βρεθεί διάδοχος στην ενορία και είχε την κλήση ο αδερφός μου να γίνει ιερέας. Τότε ο προκάτοχός μου, μου ζήτησε να χειροτονήσω εγώ ο ίδιος τον αδερφό μου και έτσι και έγινε. Τον χειροτόνησα διάκονο και πρεσβύτερο αμέσως μετά από την εις επίσκοπον χειροτονία μου και έτσι ανέλαβε την ενορία της Bruges. Ο πάτερ Bernard είναι πολύ δραστήριος και έχει μία πολύ καλή και ζεστή καρδιά που τους χωράει όλους. Μπορεί να αγκαλιάσει όλον τον κόσμο και έτσι φροντίζει και για την πρόοδο της ενορίας.

-Ποιο είναι το μήνυμά σας προς το ποίμνιό σας για τον δύσκολο καιρό που διανύει η ανθρωπότητα;

-Πρώτα θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καλούς μας κληρικούς που είχαν πλήρη κατανόηση για τις δυσκολίες που βιώνουμε και το γεγονός ότι δεν μπορούσαμε να ανοίξουμε τις εκκλησίες μας, να λειτουργήσουμε και να κοινωνήσουμε. Το μόνο που έχω να πω είναι υπομονή και για μένα η λέξη υπομονή έχει μεγάλη σημασία διότι έπειτα από μία μεγάλη δοκιμασία, ένα σοβαρό ατύχημα που είχα με το αυτοκίνητο πριν από 35 χρόνια, έμεινα καθηλωμένος για έξι μήνες σε ένα κρεβάτι από το οποίο δεν μπορούσα να κουνηθώ, ούτε να βγω. Έπειτα χρειάστηκε ακόμη ενάμισης χρόνος αποκατάστασης, οπότε ξέρω τι σημαίνει υπομονή και δεν το λέω απλά σαν μία λέξη χωρίς αξία. Θέλει όντως υπομονή για να ξεπεράσουμε τη δοκιμασία την οποία βιώνουμε.

Συνέντευξη στην Αναΐδα Βάθη